

Если опять вернуться к механике, то давайте представим, что мы допустили попадание инородного предмета в блок цилиндров двигателя или, к примеру, переключили неправильно передачи. В данном случае автомобиль перестанет двигаться и двигатель или отдельные узлы трансмиссии придут в негодность и их придется заменить. В лучшем случае, мы заменим часть комплектующих, и автомобиль продолжит движение. Но в случае неоднократных нарушений в пользовании узлами и агрегатами автомобиля сделают его непригодным к дальнейшей эксплуатации.

С большой условностью, но всё же представим, что государство, это автомобиль нашего общества, который помогает ему двигаться в направлении своего развития. А общество через своих граждан управляет этим механизмом. Но, как видим, не совсем умело. Дальнейшее нарушение установленных правил, несомненно, вредит обществу, которое начинает сомневаться, что нынешнее государство способно поддерживать работоспособность украинского общества.

Остаётся только надеяться, что делегированные члены общества в государственных органах научатся управлять государством до того, как оно "выйдет из строя".

Использованная литература:

1. Новая философская энциклопедия: В 4 тт. М.: Мысль. Под редакцией В.С. Стёпина. 2001. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_philosophy/278.
2. Большой юридический словарь (под ред. А.В. Малько). - Проспект, 2009 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.determiner.ru/dictionary/880/word/grazhdanskoe-obschestvo>.
3. В.Червонюк, И.Калинский, Г.Иванец.Энциклопедический словарь "Конституционное право России", 2002 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.determiner.ru/dictionary/543/word/grazhdanskoe-obschestvo>.
4. Верховний суд закрив тему ціни закордонного паспорта: 170 гривень [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravda.com.ua/news/2013/12/24/7008196/>.

УДК 342.553(437)

А.С. Чиркін

КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЧЕХІЇ

В статті аналізуються конституційно-правові засади організації місцевого самоврядування в Чехії. Розглядаються особливості функціонування органів місцевого самоврядування в Чехії, їх взаємодія з органами державної влади в аспекті делегованих повноважень. Визначається можливість адаптації чеського досвіду до українських реалій.

Ключові слова: *місьцеве самоврядування в Чехії, демократія, муніципальне управління.*

В статье анализируются конституционно-правовые основы организации местного самоуправления в Чехии. Рассматриваются особенности функционирования органов местного самоуправления в Чехии, их взаимодействие с органами государственной власти, в аспекте делегированных полномочий. Определяется возможность адаптации чешского опыта к украинским реалиям.

Ключевые слова: *местное самоуправление в Чехии, демократия, муниципальное управление.*

The article analyzes the constitutional and legal basis for the organization of local government in Czech Republic. The features of the functioning of local government in Czech Republic, their interaction with public authorities, in terms of delegated powers. Determined by the possibility of adapting the Czech experience to Ukraine.

Key words: *local government in the Czech Republic, democracy, nunicipal management.*

Здійснення в Україні реформування системи місцевого самоврядування на засадах децентралізації і деконцентрації владних повноважень і ресурсів відповідно до принципу субсидіарності потребує уважного вивчення зарубіжного досвіду, передусім у країнах, які протягом останніх двох десятиліть вирішували завдання, схожі до вітчизняних. Такими країнами виступали посткомуністичні країни Центральної та Східної Європи – держави, в яких реформи на місцевому рівні проводилися в подібних до українських суспільних умовах на фоні демократизації, ринкових перетворень та державотворення. Особливий інтерес у цьому контексті викликає досвід Чехії, в якій принципи функціонування системи публічного врядування в посткомуністичному просторі під час соціально-економічного реформування являють собою результат реорганізації, послідовних змін і об'єднань зусиль політиків, громадян, бізнесу та управлінців.

У юридичній літературі дана тематика частково досліджувалася в працях таких учених: О. Видлакової, В. Куйбіди, В. Лемака, Я. Малика, Я. Митровки, Н. Нижник, Я. Олійника, В. Олуйка, Л. Окунькова, В. Яцуби [8,9]. У цій статті висвітлюються нові аспекти організації місцевого самоврядування в Чехії.

Метою роботи є аналіз основ конституційно-правового статусу місцевого самоврядування, взаємовідносин місцевого самоврядування та держави, здійснення місцевої державної виконавчої влади органами місцевого самоврядування в Чехії.

Після "оксамитової революції" 1989 р. у Чехії відбулися широкомасштабні реформи, які дозволили встановити демократію як політичний режим та утворити основні інституційні атрибути демократії – інститути громадянського суспільства, демократичні вибори, банатопартійність, засади місцевого самоврядування тощо. Чехія відповідно до Конституції Чеської Республіки від 16 грудня 1993 року є суверенною, єдиною та де-

мократичною правовою державою, заснованою на повазі до основних прав і свобод людини і громадянина [1].

Конституційно-правові основи місцевого самоврядування Чехії закладені у п. 7 Конституції "Місцеве самоврядування" та законами "Про обці (общине провадження)" - муніципалітети та " Про краї (крайове провадження)" - округи [9, с. 100].

Згідно зі ст. 8 Основного закону Чехії гарантується принцип місцевого самоврядування територіальних одиниць. Таке конституційне положення є одним із основних принципів державного будівництва в Чехії [1].

Конституція Чехії, встановлюючи обсяг права на місцеве самоврядування, визначила його основні засади:

1. Гарантованість права на самоврядування (ст. 101, п. 4).
2. Самоврядування є самостійною формою публічної влади з власною компетенцією в сфері власності, фінансового управління, організації, нормотворчості (ст. 101, п.п. 1,2; ст. 104 Конституції Чеської республіки).
3. Основними носіями права на місцеве самоврядування є територіальне співтовариство громадян (ст. 100, п. 1, ст. 101 п. 3 Конституції Чеської республіки).
4. Територіальною основою місцевого самоврядування є громада (ст. 99 ст. 100 Конституції Чеської республіки)
5. Наявність представницького органу місцевого самоврядування є обов'язковим при формуванні організаційної структури конкретного муніципального утворення (ст. 101; п.п. 1,2, ст. 102, ст. 104 Конституції Чеської республіки) [1,5, с. 176-177].

Важливо зазначити, що Конституція Чехії передбачає право на місцеве самоврядування в якості права, а не обов'язку відповідних муніципальних утворень. При цьому згідно зі ст. 101 Конституції Чехії одиниці місцевого самоврядування характеризуються як "публічна корпорація, яка може мати власне майно і господарювати згідно зі своїм власним бюджетом". Це поняття потім деталізується в п. 2 ч.1 ст. 2 Закону "Про обці" [1,2].

Поняття корпорація в наведених правових актах відображає наявність особливого суб'єкта права, який різниться від носія громад в цілому. Саме з цим пов'язаний ряд особливостей статусу публічної корпорації в здійсненні майнових правовідносин. Так, членство в такій корпорації не залежить від волі її учасників.

На підтвердження такої точки зору наведемо постанову Конституційного суду Чехії від 19 січня 1994 р., яка закріпила, що правове визначення самоврядування означає управління суспільними справами якимось іншим суб'єктом, ніж державою, тобто публічною корпорацією. На самоврядування необхідно дивитися як на демократичну організаційну форму піклування усього суспільства про найбільш важливі питання життєдіяльності об'єднань громадян, які проживають на території гро-

мади. При цьому для територіального самоврядування поняття власної автономії і державного контролю означає, що незалежність у вирішенні питань місцевого значення виникає й реалізується відповідно до закону і під контролем держави за законністю діяльності органів місцевого самоврядування. Межі питань місцевого значення також визначаються законом [4,5 с. 178-179].

Оскільки згідно з ч. 3 ст. 100 Основного закону "вища одиниця місцевого самоврядування може бути утворена або ліквідована виключно конституційним законом", 3 грудня 1997 р. схвалено Конституційний закон "Про створення вищих територіальних самоврядних одиниць та про зміну Конституційного закону Чехії № 1-1993 у Зб. зак., тобто Конституції Чехії" [1]. Цей конституційний акт встановив кількість і розташування територіальних самоврядних одиниць, визначив території округів, передбачив спосіб зміни адміністративних меж між краями виключно законом. Після прийняття цього акту стаття 99 Конституції була викладена у новій редакції, згідно якої "Чеська Республіка поділяється на муніципалітети, які є основними територіальними самоврядними одиницями, та краї, котрі є вищими територіальними самоврядними одиницями" [1].

Дана проблема потребувала подальшого правового врегулювання. Тому, вже в руслі впровадження адміністративної реформи було прийняті окремі закони "Про обці (общине управління)" №128/2000, "Про краї (крайове управління)" № 129/2000 від 12 квітня 2000 р. Територія Чеської Республіки відповідно до цих законів поділяється на обці (муніципалітети) (основні самоврядні одиниці), та краї (вищі самоврядні одиниці) [1,2].

Муніципалітет у Чехії завжди розглядався як основний елемент самоврядування. Відповідно до ст.1 закону "Про обці" від 12 квітня 2000 р. № 128/2000 муніципалітет є основною територіальною спільнотою громадян, яка утворює територіальну одиницю, що є обмеженою кордонами території муніципалітету. Муніципалітет може набути статусу міста, якщо в ньому проживає не менше 3 000 мешканців і таке рішення прийме голова Палати депутатів. Крім цього, такі міста як Кладно, Ческе Будейовіце, Пльзень, Карлові Вари, Усті над Лабою, Ліберец, Градец Кралове, Пардубіце, Йглава, Брно, Злін, Оломоуц, Острава, Опава, Гавірьов і Мост отримали спеціальний статус. Статус таких міст (статутних) визначається законом та їх статутами. Управління у містах Брно, Острава, Пльзень має свої особливості відмінні від інших міст, зокрема:

- муніципальні органи здійснюють на відповідній території, крім повноважень муніципального управління, також повноваження окружного управління, якщо законом не буде встановлено інше;
- управляючого міста призначає і звільняє з посади управляючий крайового управління;

- у разі, якщо представництво не спроможне зібратися протягом 6 місяців, Міністерство внутрішніх справ наділяється правом розпустити його [2].

Муніципалітети забезпечують вирішення питань місцевого значення самостійно у рамках самоврядування або здійснюють виконання делегованих повноважень у межах відповідної території у обсязі, передбаченому спеціальним законодавством. До сфер самостійної діяльності муніципалітетів, яку вони здійснюють у певних територіальних рамках, входять розвиток економіки, соціальне забезпечення та культурна діяльність, захист навколишнього середовища, а також види діяльності, передбачені спеціальними законодавчими актами [2, 6, с. 97].

Органами управління муніципалітету є *представництво муніципалітету* (вищий самоврядний орган управління, що виконує найважливіші повноваження у сфері самоврядування), *рада муніципалітету* (виконавчий орган), *муніципальне управління*.

Представництво муніципалітету згідно зі ст. 67-68 закону "Про обці" є колегіальним репрезентативним органом самоврядування, що обирається строком на 4 роки на основі виборчої системи пропорційного представництва. Кількість депутатів залежить від чисельності населення у відповідній громаді: до 500 жителів - 5-9 осіб; від 500 до 3 000 жителів - 7-15 осіб; від 3 000 до 10 000 жителів - 11-25 осіб; від 10 000 до 50 000 жителів - 15-35 осіб; від 50 000 до 150 000 жителів - 25-45 осіб; понад 150 000 жителів - 35-55 осіб.

Представництва муніципалітету відповідно до ст. 84 закону "Про обці" наділені повноваженнями щодо схвалення програми розвитку території, територіального та регуляційного планів, муніципального бюджету і підсумкового обліку муніципалітету; заснування постійних та тимчасових грошових фондів муніципалітету; заснування і ліквідація додаткових організацій, схвалення їх установчих документів; схвалення установчих документів юридичних осіб, в яких бере участь муніципалітет; делегування представників муніципалітету на збори господарських товариств, у яких муніципалітет бере майнову участь; видання загальнообов'язкових рішень муніципалітету; вирішення питань щодо проведення місцевого референдуму; обрання старости, заступника старости та інших членів муніципальної ради і відкликання їх з посад, встановлення кількості членів ради та тих членів представництва, які тривалий час виконують функції на постійній основі тощо.

Муніципальна рада згідно зі ст. 99 закону "Про обці" є виконавчим органом муніципалітету з питань його самостійних повноважень, який у своїй діяльності є відповідальним перед представництвом. До складу цього органу входить староста, заступник старости, інші члени у кількості від 5 до 11 осіб. До повноважень цього органу відповідно до ст. 102 закону "Про

обці" належить: забезпечення діяльності муніципалітету відповідно до затвердженого бюджету; розгляд пропозицій, зауважень та ініціатив членів представництва, комісій муніципалітету; призначення і звільнення керівників відділів муніципального управління; контроль за виконанням завдань, поставлених муніципальному управлінню і комісіям, що входять до сфери самостійної компетенції; накладення штрафів з питань самостійної компетенції; делегування повноважень відділам муніципального управління; встановлення правил розгляду петицій і скарг тощо.

Очолює муніципальну раду *староста*. Положення про зазначену посадову особу зазначені у ст. 103-107 закону "Про обці", відповідно до яких старостою може бути виключно громадянин Чехії, він представляє муніципалітет у зовнішніх зв'язках. За попередньою згодою окружного управління староста призначає і звільняє муніципального секретаря. Відповідно до закону староста наділяється певними повноваженнями, зокрема: відповідає за своєчасне проведення перевірок діяльності муніципалітету за календарний рік; здійснює функції роботодавця щодо муніципальних службовців; має право після погодження з окружним управлінням уповноважити комісії здійснювати делеговані повноваження з визначених питань; має право вимагати від поліції Чехії співпрацювати для забезпечення місцевого громадського порядку; здійснює заходи щодо інформування громадськості про діяльність муніципалітету, веде засідання муніципального представництва і муніципальної ради тощо. Повноваження старости можуть бути змінені за рішенням муніципального представництва.

Муніципальне управління складається зі старости, одного або кількох заступників, секретаря муніципального управління (якщо така посада заснована) та інших службовців (ст. 109 закону "Про обці").

Відповідно до розділу 5 закону "Про обці" муніципальне управління має такі повноваження:

- у галузі самостійних повноважень муніципалітету: виконання завдань, покладених на нього муніципальним представництвом або муніципальною радою; сприяння комітетам і комісіям у їх діяльності;

- у галузі делегованих повноважень муніципалітету: виконання функцій державного управління, за винятком питань, що належать до повноважень муніципального представництва, муніципальної ради та інших органів муніципалітету; вирішення питань про надання інформації органам у випадках, передбачених законом.

Відносини держави з муніципалітетами у Чехії можна охарактеризувати як співпрацю та партнерство. Держава, окрім прийняття законів, що визначають рамки діяльності, організацію та відповідальність муніципалітетів надає муніципалітетам допомогу, забезпечує співробітництво та захист. Муніципалітети мають право висловлювати свої думки та

надавати коментарі щодо підготовки нормативно-правових актів, які стосуються муніципалітетів [2, 6, с. 296-230].

Здійснення управління на рівні країв регулюється законом "Про краї" від 12 квітня 2000 р. № 129/2000. Край відповідно до ст. 1 закону "Про краї" є територіальною спільнотою громадян, якій належить право на самоврядування, що здійснюється в обсязі, визначеному законом та відповідно до його потреб. Він є юридичною особою, яка бере участь у правовідносинах від власного імені і несе відповідальність, що з цього випливає. Органами крайового управління виступають *представництво краю, рада краю, голова краю і крайове управління*.

Крайове представництво, згідно зі ст. 31 закону "Про краї" – це представницький орган, який складається з членів представництва (депутатів), кількість яких визначається залежно від чисельності мешканців в тому чи іншому краї:

- до 600 тис. жителів – 45 членів;
- від 600 тис. до 900 тис. жителів – 55 членів;
- понад 900 тис. жителів – 65 членів.

Повноваження крайового представництва зазначені в ст. 34-36 закону "Про краї". Зазначений орган приймає рішення з усіх питань, які належать до його самостійних повноважень крайового представництва, а з питань делегованих повноважень лише у випадках, передбачених законом. До самостійних повноважень крайового представництва відносяться питання щодо подання законопроектів до Палати депутатів; звернення до Конституційного суду з поданням про скасування правових актів у разі їх невідповідності закону; видання загальнообов'язкових постанов; координації розвитку відповідної території, схвалення програми розвитку території краю відповідно до визначених законів, забезпечення її реалізації та здійснення контролю за її виконанням; схвалення документації з питань територіального планування краю та її обнародування; обрання представників краю до регіональних рад співдружності регіонів; встановлення обсягу основного транспортного обслуговування краю; прийняття рішення про міжкrajову та міжнародну співпрацю; затвердження бюджету і остаточного обліку краю; обрання і звільнення голови краю, його заступників та інших членів ради;

Рада краю згідно зі ст. 57 закону "Про краї" є виконавчим органом з питань його самостійних повноважень. Під час здійснення своїх повноважень вона є відповідальною перед крайовим представництвом. До складу виконавчого органу краю входить голова, заступник голови та члени ради. Кількість членів ради також залежить від кількості мешканців краю: якщо жителів нараховується до 600 тис., то членів повинно бути 9, якщо більше вказаної кількості жителів – то 11.

Стосовно повноважень ради краю, то вони перераховані в ст. 59 закону "Про край", відповідно до якого рада готує проекти і подання до засідання крайового представництва, вживає заходів щодо виконання рішень, прийнятих ним. Завданнями ради краю є:

- забезпечення діяльності відповідно до затвердженого бюджету; проведення бюджетних заходів у обсязі, визначеному представництвом;
- встановлення кількості службовців краю, прийнятих до крайового управління, організаційних структур та визначення обсягу коштів на оплату праці;
- за пропозицією управляючого крайового управління призначення і звільнення керівників підрозділів крайового управління; заснування ліквідація до потреб комісії ради, призначення і звільнення їх голів і членів;
- визначення завдань крайового управління у галузі самостійних повноважень і контроль за їх виконанням тощо.

Статус *голови крайовизначений* у ст. 61 закону "Про край", відповідно до якого голова обирається крайовим представництвом із своїх членів і представляє край у зовнішніх стосунках. Головою краю та його заступником може бути лише громадянин Чехії. За наслідки своєї діяльності обидві посадові особи відповідають перед представництвом. До повноважень голови належить: підписання спільно з заступником голови нормативних актів краю; на основі повноважень визначених законом, утворювати для виконання делегованих повноважень окремі органи; відповідати зачасне проведення перевірки господарювання за календарний; відповідати за стан поінформованості громадян про діяльність краю; виконувати інші завдання в самостійній чи делегованій сфері компетенції, якщо має уповноваження від крайового представництва, ради чи безпосередньо у випадках, визначених у законі.

Крайове управління утворюється для здійснення завдань у сфері самостійних повноважень краю, визначених для нього представництвом, і сприяє діяльності комітетів і комісій представництва. Положення про цей орган зазначені в ст. 66-70 закону "Про край". Воно складається з управляючого (керівника) та службовців, залучених ним до цього органу. До повноважень крайового управління входить: перевірка розпоряджень, виданих окружними управліннями і магістратами міст Брно, Острава, і Пльзень в адміністративних справах, якщо законом це повноваження не буде передано іншому органу або якщо інше не буде визначено законом; забезпечення створення та експлуатації інформаційної системи, спільної з інформаційними системами адміністративних управлінь; участь у професійній підготовці службовців окружних і муніципальних управлінь для виконання ними вимог іситу спеціальної фахової придатності; організація контролю з окремих питань діяльності окружних управлінь,

оцінка цієї діяльності, подання пропозицій відповідному міністерству або Уряду в діяльності окружних управлінь і надання фахової допомоги муніципалітетам [3, 7, с. 231-235].

Таким чином, місцеве самоврядування в Чехії представляє собою один із основних конституційних інститутів, який дозволяє населенню самоврядних територій незалежно від органів державної влади вирішувати певні питання місцевого значення в межах власної та делегованої компетенції, обумовлених законом республіки.

Аналіз досвіду Чехії дозволить Україні уникнути стандартних політичних ризиків і негативних наслідків, які можуть виникнути у результаті розбалансування форм правління і неврахування загальних тенденцій становлення демократії. Водночас, це сприятиме запозиченню позитивних інституційних змін, механізмів втілення реформаційних процесів та утвердження функціонального громадянського суспільства. Також слід враховувати те, що реформа системи місцевого самоврядування є складним і довготривалим процесом, ефективність якого залежить від законодавчого забезпечення адміністративної реформи та кваліфікованого адміністрування.

Використана література:

1. Ustava Ceske republiky. Listina zakladnich prav a svobod // Uplne Zneni. - 2003. - 1388. - S. 1-192.
2. Zakon "o obcich (obecni zrizeni)" ze dne 12. dubna 2000 roku, 1128 // Sbirka zakonu CR. - 2000. - 138. - S. 1737-1764.
3. Zakon "o krajich (krajске zrizeni)" ze dne 12. dubna 2000 roku, 1129 // Sbirka zakonu CR. - 2000. - 138. - S. 1765-1782.
4. Rozhodnuti bstavneho soudu Iesk6 republika 35/1994 Sb. (Pl. bS 5/93; Svazek 1, N6lez 4, str. 35-40) - 19. 1. 1994 *) veve 6inbvrhunazru 6enn vyhl6bky m6sta Td 6rnad S6 zavou o z b sad b ch pro dejn do byna 6 zemn m6sta Td 6rnad S6 zavou
5. Місцеве самоврядування в зарубіжних країнах: навч. посібник для студентів ВНЗ, які навчаються за спеціальністю "Юриспруденція" / А.С. Прудніков, Л.А. Ларіна, М.В. Максютін та ін.; під ред. А.С. Пруднікова. - М.: ЮНІП-ДАНА: Закон і право, 2007. - 271 с.
6. Видлакова О. Політико-адміністративні відносини в Чеській Республіці / О. Видлакова // Політико-адміністративні відносини: хто стоїть у владі? / під ред. Т. Верхейна. М., 2001. - с. 17-128.
7. Лацина К. Місцеве самоврядування в Чеській Республіці / К. Лацина, З.Вайдова // Децентралізація: експерименти і реформи; під ред. Тамаша М. Хорвата. - Т.1. - Будапешт, 2000. - с. 295-340.
8. Лемак В. Правова реформа в Чехії і Словаччині в умовах постсоціалістичної модернізації: теоретичні і практичні проблеми. Дис... докт. Юрид. Наук. - К., 2003. - 414 с. - Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.

9. Митровка Я. Конституційно-правові основи самоврядування Чеської Республіки / Я.В. Митровка. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Triv/2009_6/mytровка.pdf.

УДК 343.123.1:343.135 (477) ■ **ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ПРОЦЕСУАЛЬНОГО
ІНСТИТУТУ ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ**
Н.С. Чальцева

У статті розглянуто історичний розвиток процесуального інституту закінчення досудового розслідування на території, яку займає сучасна Україна. Визначені основні тенденції розвитку цього інституту. Наведені недоліки процедури відкриття матеріалів кримінального провадження за чинним КПК України.

Ключові слова: досудове розслідування, обвинувальний акт (висновок), закриття кримінального провадження (кримінальної справи), закінчення досудового розслідування, відкриття матеріалів провадження, сторони кримінального провадження.

В статье рассмотрено историческое развитие процессуального института досудебного расследования на территории, которую занимает современная Украина. Определены основные тенденции развития этого института. Выявлены недостатки процедуры открытия материалов уголовного производства по действующему УПК Украины.

Ключевые слова: досудебное расследование, обвинительный акт (заключение), прекращение уголовного производства (уголовного дела), окончание досудебного расследования, открытие материалов производства, стороны уголовного производства.

The article discusses the historical development of procedural institute prejudicial investigation in the territory occupied by the modern Ukraine. It identifies the main trends in the development of this institution. The article indicates the weaknesses of the procedure of opening of the criminal proceedings under the current Criminal Procedure Code of Ukraine.

Key words: prejudicial investigation, indictment (conclusion), the termination of criminal proceedings, the end of the prejudicial investigation, the opening of proceeding materials, sides of criminal proceedings.

З моменту набрання чинності новим КПК України минув достатній строк для того, щоб встановити як позитивні тенденції розвитку кримінального процесуального законодавства, так і проблеми, які виникають при реалізації окремих норм і цілих правових інститутів. Певні проблеми, щодо забезпечення прав і законних інтересів учасників кримінального провадження, виникають під час закінчення досудового розслідування та складання слідчим і прокурором підсумкових процесуальних документів.

Нормативна регламентація даного етапу досудового провадження зазнала значних змін у порівнянні з КПК України 1960 року. Разом з тим, не